

DECIZIE

02 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul Iulia Sîrcu

Judecătorii

Iurie Bejenaru, Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către Societatea cu răspundere limitată „Moldovatransgaz”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu răspundere limitată „Moldovatransgaz” împotriva Inspecției Financiare cu privire la contestarea actelor administrative,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 30 iunie 2016, prin care a fost respinsă ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către Societatea cu răspundere limitată „Moldovatransgaz”,

c o n s t a t ă:

La data de 21 septembrie 2015, SRL „Moldovatransgaz” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspecției Financiare cu privire la contestarea actelor administrative.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la data de 20 august 2015, în adresa sa a parvenit autorizația nr. 1217 din 20 august 2015, eliberată pe numele lui Vitalie Țîju, în vederea efectuării inspectării financiare a unor aspecte ale activității economico-financiare a SRL „Moldovatransgaz” desfășurate în perioada 01 ianuarie 2013-01 iulie 2015, conform indicației Guvernului Republicii Moldova nr. 12-320r din 12 august 2015, iar la data de 10 septembrie 2015, a recepționat autorizația nr. 294 din 09 septembrie 2015, eliberată pe numele Mariei Nijnic, inspector principal al Direcției teritoriale inspectare financiară Bălți privind efectuarea inspectării financiare a unor aspecte ale activității economico-financiare a SRL „Moldovatransgaz” pentru perioada și la indicația enunțată.

Consideră autorizațiile Inspecției Financiare și programul de control menționate ca fiind ilegale, neîntemeiate și emise cu încălcarea competenței și a procedurii stabilite prin lege.

Menționează că, actul normativ de bază, care reglementează organizarea și desfășurarea controalelor, este Legea nr. 131 din 08 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător.

Susține că, conform art. 20 alin. (1) din Legea menționată, controlul urmează a fi efectuat în baza deciziei conducătorului organului abilitat cu funcții de control, iar conform art. 2 din aceeași Lege, decizia de control reprezintă actul administrativ emis de un organ de control, în limitele competențelor, prin care se desemnează persoana care va fi supusă controlului și prin care se emite delegația de control.

Afirmă că, contrar prevederilor legale, decizia de control nu a fost adusă la cunoștința SRL „Moldovatrangaz”, fiind invocat secretul de stat.

Relevă că, art. 2 din Legea privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător prevede 4 tipuri de controale - control comun, control planificat, control inopinat, control repetat, însă necunoscând conținutul deciziei de control nu a putut identifica tipul controlului, precum și dacă aceasta întrunește sau nu condițiile (elementele) prevăzute la art. 20 alin. (2) din Legea enunțată.

Mai relevă că, în cazul în care controlul a fost unul planificat, urmau a fi respectate condițiile prevăzute la art. 18 din aceeași Lege, autorizațiile fiind aduse la cunoștința administrației SRL „Moldovatrangaz” la data începerii controlului financiar.

Menționează că, în art. 78 alin. (4) lit. b) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181 din 25 iulie 2014, sunt stabiliți subiecții, care pot fi supuși inspecției financiare, iar art. 78 alin. (2) din această Lege stabilește expres și exhaustiv obiectul unor astfel de inspecții.

Susține că, conform art. 78 alin. (1) din aceeași Lege, inspecția financiară se efectuează de către Inspecția Financiară din subordinea Ministerului Finanțelor în baza regulamentului aprobat de către Guvern.

Afirmă că, conform pct. 4 și 6 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Inspecției financiare din subordinea Ministerului Finanțelor, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 1026 din 02 noiembrie 2010 privind organizarea activității de inspecție financiară, efectuarea inspecției activității economico-financiare a societății comerciale nu ține de competența Inspecției Financiare.

Relevă că, conform art. 8 alin. (1) lit. f) din Legea cu privire la gazele naturale nr. 123 din 23 decembrie 2009, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică aprobă tarifele reglementate, calculate în conformitate cu metodologia aprobată, monitorizează corectitudinea aplicării lor de către titularii de licențe, iar conform art. 9 alin. (1) lit. b) din Legea menționată, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică are dreptul să controleze dacă titularul de licență aplică corect tarifele reglementate la gazele naturale.

Mai relevă că, conform art. 4 alin. (3) din Legea nr. 131 din 08 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, organul de control este în drept să efectueze controlul doar în privința aspectelor ce țin de competența sa exclusivă, stabilită expres de lege și care nu sunt supuse controlului de alte organe de control, iar conform art. 4 alin. (4) din aceeași Lege, se interzice suprapunerea domeniilor de control între organele de control.

Menționează că, perioada de control, la care a fost supusă SRL „Moldovatrangaz” de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, în

vederea tarifelor reglementate la gazele naturale, a fost destul de suficientă, aceasta cuprinzând perioada 12 decembrie 2014 – 18 iulie 2015.

Susține că, condițiile prevăzute în art. 21 alin. (1) din Legea privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător nu au fost respectate la momentul inițierii controlului.

Afirmă că, prin cererea nr. 14-1028 din 20 august 2015, conform prevederilor art. 14 din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, SRL „Moldovatrangaz” a solicitat, în prealabil, ajustarea autorizației Inspecției Financiare și a menționat că, Inspecția Financiară a încălcat prevederile legale expuse mai sus. Totodată, a mai solicitat remiterea în adresa societății supuse controlului a indicației Guvernului RM nr. 2-320r din 12 august 2015, în baza căreia a fost inițiat controlul pentru a cunoaște motivele și tematica controlului financiar, însă prin răspunsul nr. 27-07-10/1156 din 25 august 2015, Inspecția Financiară a comunicat că, indicația Guvernului RM nr. 12-320r din 12 august 2015 este cu grad de secretizare „Restricționat” și conform Legii cu privire la secretul de stat nr. 245 din 27 noiembrie 2008, pentru a lua cunoștință cu indicația Guvernului este necesar de a dispune de acces la secretul de stat, deci cererea SRL „Moldovatrangaz” a fost respinsă.

Relevă că, prin acțiunile sale, precum și prin actele emise, Inspecția Financiară a încălcat flagrant drepturile SRL „Moldovatrangaz” garantate prin lege.

Mai relevă că, continuarea controlului desfășurat în baza autorizațiilor Inspecției Financiare nr. 1217 din 20 august 2015 și nr. 294 din 09 septembrie 2015 ar face imposibilă executarea hotărârii judecătorești în eventualitatea recunoașterii drept ilegale și anularea autorizațiilor respective și, implicit, a acțiunilor Inspecției Financiare privind efectuarea controlului activității economico-financiare a SRL „Moldovatrangaz”.

Solicită recunoașterea drept ilegale și anularea autorizației nr. 1217 din 20 august 2015, eliberată pe numele lui Vitalie Țîju și a autorizației nr. 294 din 09 septembrie 2015, eliberată pe numele Mariei Nijnic privind efectuarea inspecției financiare a activității economico-financiare a SRL „Moldovatrangaz”, precum și aplicarea măsurii de asigurare a acțiunii prin suspendarea acestor autorizații până la data devenirii definitive a hotărârii judecătorești.

Prin încheierea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 24 septembrie 2015 a fost admisă cererea SRL „Moldovatrangaz” de asigurare a acțiunii și a fost suspendată executarea autorizațiilor Inspecției Financiare nr. 1217 din 20 august 2015 și nr. 294 din 09 septembrie 2015 și, respectiv, a controlului activității economico-financiare inițiat în baza acestora la SRL „Moldovatrangaz”, pînă la etapa în care hotărârea judecătorească va fi definitivă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 15 decembrie 2015 a fost admis recursul declarat de către Inspecția Financiară, casată încheierea primei instanțe și emisă o nouă decizie sub formă de încheiere, prin care a fost respinsă cererea SRL „Moldovatrangaz” de asigurare a acțiunii prin suspendarea executării autorizațiilor Inspecției Financiare nr. 1217 din 20 august 2015 și nr. 294 din 09 septembrie 2015 și a controlului activității economico-financiare inițiat în baza acestora la SRL „Moldovatrangaz”.

La data de 15 ianuarie 2016, SRL „Moldovatrangaz” a depus cerere de revizuire împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 decembrie 2015, solicitând admiterea acesteia, casarea deciziei enunțate și respingerea recursului declarat de către Inspekția Financiară.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 30 iunie 2016 a fost respinsă ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către SRL „Moldovatrangaz”.

La data de 05 august 2016, SRL „Moldovatrangaz” a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 30 iunie 2016, solicitând admiterea acestuia și casarea integrală a încheierii contestate, cu soluționarea cauzei în favoarea sa.

În motivarea recursului, a indicat că, nu este de acord cu încheierea contestată.

Menționează că, la judecarea cererii de revizuire, a invocat că, cererea de recurs împotriva încheierii primei instanțe a fost depusă de către Inspekția Financiară tardiv, la data de 13 octombrie 2015, deși termenul limită pentru depunerea recursului a fost 09 octombrie 2015.

Susține că, în speță, Curtea de Apel Chișinău a efectuat un calcul absolut greșit în privința termenului pentru depunerea recursului, deoarece în conformitate cu art.425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Afirmă că, SRL „Moldovatrangaz” imediat după emiterea încheierii primei instanțe a solicitat eliberarea titlului executoriu cu privire la suspendarea executării a autorizațiilor Inspekției Financiare nr. 1217 din 20 august 2015 și nr. 294 din 09 septembrie 2015 și a controlului activității economico-financiare inițiat în baza acestora la SRL „Moldovatrangaz” pînă la etapa în care hotărârea judecătorească va deveni definitivă, iar ulterior, prin scrisoarea nr. 14-1190 din 25 septembrie 2015 a remis titlul executoriu nr. 3-1728/15 din data de 24 septembrie 2015 în adresa Inspekției Financiare, care a fost înregistrată de către aceasta cu nr. 1556 din 25 septembrie 2015, astfel, este evident faptul că, despre existența încheierii primei instanțe Inspekția Financiară a aflat la data de 25 septembrie 2015.

Relevă că, la caz, termenul limită pentru declararea recursului împotriva încheierii primei instanțe a expirat la 10 octombrie 2015 și nicidecum la 13 octombrie 2015.

Mai relevă că, recurenta a depus cererea de chemare în judecată în contenciosul administrativ, în temeiul prevederilor art. 16 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ.

Consideră că, concluziile Curții de Apel Chișinău, expuse în încheierea din 30 iunie 2016, sunt eronate, deoarece conform Legii contenciosului administrativ, obiect al acțiunii în contenciosul administrativ îl constituie actele administrative cu caracter normativ sau individual, prin care este vătămat un drept recunoscut de lege a unei persoane, inclusiv a unui terț, iar actul administrativ este manifestarea juridică unilaterală de voință, cu caracter normativ sau individual din partea autorității publice în vederea organizării executării sau executării în concret a legii.

Invocă că, autorizațiile Inspekției Financiare nr. 1217 din 20 august 2015 și nr.294 din 09 septembrie 2015 sunt acte administrative, fiind manifestarea de voință

din partea unei autorități în vederea executării în concret a legii și inițierea efectuării inspecției financiare (controlului) a unor aspecte ale activității economico-financiare a SRL „Moldovatransgaz”.

Menționează că, faptele din cererea de revizuire au fost invocate în scopul corectării erorii judiciare și omisiunii justiției, nefiind afectat principiul stabilității raportului juridic (nefiind un apel camuflat).

Prin referința depusă la data de 28 octombrie 2016 Inspekția Financiară a solicitat respingerea recursului.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, la data de 21 iulie 2016, recurenta a recepționat copia încheierii recurate, iar la data de 05 august 2016, a depus cerere de recurs, astfel, recursul se consideră a fi declarat în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Pe parcursul judecării cauzei s-a constatat că, la data de 15 ianuarie 2016, SRL „Moldovatransgaz” a depus cerere de revizuire împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 decembrie 2015, prin care a fost admis recursul declarat de către Inspekția Financiară, casată încheierea primei instanțe și emisă o nouă decizie sub formă de încheiere, prin care a fost respinsă cererea SRL „Moldovatransgaz” de asigurare a acțiunii prin suspendarea executării autorizațiilor Inspekției Financiare nr.1217 din 20 august 2015 și nr. 294 din 09 septembrie 2015 și a controlului activității economico-financiară inițiat în baza acestora la SRL „Moldovatransgaz”.

În conformitate cu art. 451 alin. (1) CPC, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 și anexându-se probele ce le confirmă.

Din dispozițiile legale sus-arătate urmează că, revizuirea este o cale de atac de retractare și nu de reformare, prin intermediul căreia se poate obține anularea unei hotărâri judecătorești irevocabile și reînnoirea judecării în cazurile expres determinate de lege, iar retractarea neîntemeiată a hotărârii contestate poate duce la încălcarea principiului stabilității raporturilor juridice, care înseamnă că, soluția definitivă a oricărui litigiu nu trebuie rediscutată fără motive legale. De aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate.

La caz, este de menționat că, în susținerea cererii de revizuire SRL „Moldovatransgaz” a invocat prevederile art. 449 lit. b) CPC, care statuiască că, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte

esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuientului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, circumstanțele invocate în cererea de revizuire nu pot servi drept temei pentru admiterea acesteia, deoarece ele nu se încadrează în temeiul prevăzut de art. 449 lit. b) CPC.

Or, în sensul art. 449 lit. b) CPC este de înțeles că, circumstanțele sau faptele prezentate ca temei de revizuire să fi existat obiectiv până la pronunțarea hotărârii, iar revizuientul să probeze că, nu a știut anterior pronunțării hotărârii a cărei revizuire se cere despre aceste circumstanțe sau fapte și a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Totodată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, admiterea cererii de revizuire, în asemenea împrejurări, ar contravine și principiului securității raporturilor juridice, care presupune respectul față de principiul lucrului judecat și ar constitui o violare a art. 6 §1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 03 martie 2009 în cazul Eugenia și Doina Duca contra Moldovei, în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reiterat că securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului autorității lucrului judecat, care instituie că nici o parte nu este în drept să solicite revizuirea unei hotărâri definitive și obligatorii întru obținerea unei reexaminări și unei noi soluții în cauză. Competența de revizuire a instanțelor superioare ar trebui să fie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu ar trebui apreciată ca un recurs deghezat. O distanțare de la principiul respectiv este justificată doar atunci când este determinată de circumstanțe cu caracterele substanțiale și obligatorii.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că, Curtea de Apel Chișinău temeinic și legal a respins cererea de revizuire depusă de către SRL „Moldovatrangaz” ca fiind inadmisibilă, iar recurenta nu a invocat în acest sens nici un argument, ce ar răsturna concluzia enunțată.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că, încheierea recurată este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurentă sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea recurată.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Societatea cu răspundere limitată „Moldovatrangaz”.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 30 iunie 2016 în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu răspundere limitată „Moldovatransgaz” împotriva Inspecției Financiare cu privire la contestarea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic